T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BİLECİK BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM BULGULARI 12
8. EKLER 29

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İnsan Kaynaklarının Dağılımı……3

Tablo 2: 2017–2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri….4

Tablo 3: 2017 –2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri….4

Tablo 4: 2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar……..5

Tablo 5: 2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar……5

Tablo 6: 2019 Yılında Geçici Kabulü Yapılan İşler……...16

Tablo 7: 2019 Yılında Verilen Depozito ve Teminatlar……19

Tablo 8: 2019 Yılında Kiralanan Araçların Kasko Değerleri ile Kasko Değerinin %2'si ve Teklif Edilen Tutarlar……23

Tablo 9: İhaleyi Kazanan Firma Tarafından Teklif Edilen Tutarlar…….……24

Tablo 10: Kesinleşen ve Tahsil Edilmesi Gereken Sayıştay İlamları……...25

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması

2. Belediyece Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

3. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Mevcut Durumu Yansıtmaması

4. İller Bankası Sermaye Tutarı İle Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması

5. Belediyenin Şirketindeki Sermaye Tutarı ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması

6. Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının Kullanılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

2. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması Katkı Payının İlgili İdareye Aktarılmaması

3. Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Usul ve Esaslara Uyulmaması

4. Kesinleşen Sayıştay İlamlarının Yerine Getirilmemesi

5. Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkların % 100 Amortismana Tabi Tutulmaması

6. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 'Mahalli idareler' başlıklı 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin ise yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği de yine Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Bunun yanı sıra merkezi idarenin, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla idari vesayet yetkisine sahip olduğu da Anayasanın ilgili maddesinde hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konuları bağlamında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konular bağlamında ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen Anayasa hükümleri doğrultusunda 13.07.2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanunu belediyeler için temel yasa niteliğindedir.

5393 sayılı Kanun'un 'Belediyenin görev ve sorumlulukları' başlıklı 14'üncü maddesinde, belediyelerin, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikah ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik manasında adımlar atabileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

Görüldüğü üzere belediyelere birçok kanuni görev verilmiştir. Kanun bu görevlerin hangilerine öncelik verileceği noktasında belediyenin malî durumunun ve hizmetin ivediliğinin dikkate alınacağını da belirtmiştir.

Ayrıca belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanının belediye sınırlarını kapsadığı ve fakat belediye meclisinin kararı ile mücavir alanlara da belediye hizmetlerinin götürülebileceği de Kanun'da hüküm altına alınmıştır.

Belediyeler, yukarıda bahsi geçen görevleri yerine getirirlerken, yetkilerini belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanı eli ile kullanırlar. Bunlardan belediye meclisi, belediyenin karar organıdır ve halk tarafından seçilmiş üyelerden oluşur. Belediye encümeni ise belediye başkanı, belediye meclisince kendi üyeleri arasından seçilmiş üyeler ile belediye başkanının belirlediği bazı birim amirlerinden oluşur ve kanunda yazılı görevlerinin yanı sıra belediye başkanının havale ettiği konuları görüşür. Belediye başkanı ise belediye idaresinin başı ve belediye tüzel kişiliğinin temsilcisidir ve halk tarafından seçilir.

Yukarıda bahsedilen konular dışında il belediyelerinin hizmet alanlarına göre tabi olduğu temel kanuni düzenlemeler şunlardır;

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu
- 5779 sayılı İl Özel İdarelerine Ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun

www.balioglu.net

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na uygun olarak Bilecik Belediyesinin organları Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı'ndan oluşmaktadır.

Bilecik Belediyesinde toplam 22 adet müdürlük bulunmakta olup 93 memur, 46 sözleşmeli personel ve 41 kadrolu işçi olmak üzere toplam 180 personel çalışmaktadır. Bununla birlikte idarenin personel istihdamına dayalı hizmet alımı ihaleleri kapsamında çalıştırılmakta iken belediye şirketine alınan 185 personeli bulunmaktadır. Böylece belediyede toplam çalışan sayısı 365'tür. İdarenin birimler bazındaki personel yapısı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1: İnsan Kaynaklarının Dağılımı					
Müdürlüğü	**Memur**	**Sözleşmeli**	**Kadrolu İşçi**	**Hizmet Alımı (696 KHK)**	**Toplam**
Mali Hizmetler Müdürlüğü	10	5	6	5	26
Temizlik İşleri Müdürlüğü	1	-		55	56
İmar ve Şehircilik Müdürlüğü	13	6		-	19
Destek Hizmetleri Müdürlüğü	2	2		-	4
Fen İşleri Müdürlüğü	9	12	14	40	75
Mezarlıklar Müdürlüğü	2	-		23	25
Tesisler Müdürlüğü	1	2		7	10
Park ve Bahçeler Müdürlüğü	4	2	2	29	37
Hukuk İşleri Müdürlüğü	2	2		-	4
Strateji Geliştirme Müdürlüğü	2	-		-	2
Emlak istimlak Müdürlüğü	1	-		-	1
Özel Kalem Müdürlüğü	6	1	2	12	21
Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü	3	1		-	4
İtfaiye Müdürlüğü	13	-	15	-	28
Zabıta Müdürlüğü	14	-		14	28
Basın Yay.ve Halkla İlş. Müdürlüğü	4	11		-	15
Sosyal Destek Hiz. Müdürlüğü	-	-		-	-
Veteriner İşleri Müdürlüğü	1	1	1	-	3
Yazı İşleri Müdürlüğü	5	-	1	-	6
İnsan Kay.ve Eğit. Müdürlüğü	-	1	-	-	1
Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü	-	-	-	-	-
Teftiş Kurulu Müdürlüğü	-	-	-	-	-
Toplam	**93**	**46**	**41**	**185**	**365**

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

Bilecik Belediyesinin son üç yıllık bütçe gider ve gelir gerçekleşmelerine ilişkin veriler aşağıya alınmıştır.

Tablo 2: 2017–2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri				
Gider Türü	**2017 Yılı (A) (TL)**	**2018 Yılı (B) (TL)**	**2019 Yılı (C) (TL)**	**Değişim Oranı (D=C-B/B) (%)**
Personel Giderleri	11.847.069,52	12.211.771,91	15.86 6.145,18	29,93
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	1.880.718,17	1.842.872,45	2.32 5.900,84	26,21
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	32.657.104,52	39.271.644,09	43.63 5.261,35	11,11
Faiz Giderleri	2.721.421,21	2.929.765,71	3.74 9.827,20	27,99
Cari Transferler	2.012.914,19	2.354.979,24	2.14 0.937,24	-9,09
Sermaye Giderleri	18.828.374,34	18.983.695,25	15.56 0.737,63	-18,03
Sermaye Transferleri	0,00	522.779,90	1.41 3.331,25	170,35
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	0,00
Bütçe Gider Toplamı	**69.947.601,95**	**78.117.508,55**	**84.692.140,69**	**8,42**

2017-2019 yıllarına ait bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılmasına ilişkin tablodan anlaşılacağı üzere, Belediyenin bütçe giderleri, 2019 yılında bir önceki yıla göre %8,42 oranında artmıştır.

www.balioglu.net

Tablo 3: 2017 –2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri				
Gelir Türü	**2017 Yılı (A) (TL)**	**2018 Yılı (B) (TL)**	**2019 Yılı (C) (TL)**	**Değişim Oranı (D=C-B/B) (%)**
Vergi Gelirleri	10.985.736,86	11.544.136,56	11.904.922,56	3,13
Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	20.614.908,07	10.697.553,82	14.007.798,78	30,94
Alınan Bağış Ve Yardım İle Özel Gelirler	1.607.375,71	321.450,00	63.530,17	-80,24
Diğer Gelirler	39.171.321,37	50.963.353,35	54.596.380,29	7,13
Sermaye Gelirleri	1.831.595,80	1.501.139,00	182.521,15	-87,84
Bütçe Gelirleri Toplamı	74.210.937,81	75.027.602,73	80.755.152,95	7,63
Bütçe Gelirlerinden Red Ve İadeler Toplamı	5.487.694,87	199.049,02	43.295,62	-78,25
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	**68.723.242,94**	**74.828.553,71**	**80.711.857,33**	**7,86**

Yukarıda yer verilen 2017-2019 yıllarına ait bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılmasına ilişkin tablodan anlaşılacağı üzere, Belediyenin bütçe gelirleri, 2019 yılında bir önceki yıla göre %7,86 oranında artmıştır.

Belediyenin 2019 yılında bütçe tahmini ve gerçekleşmeleri Tablo 4 ve Tablo 5'de gösterilmektedir.

Tablo 4: 2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar			
Gider Türü	**2019 Yılı Gider Bütçesi (A) (TL)**	**2019 Yılı Gerçekleşen (B)(TL)**	**Gerçekleşme Oranı (C) % (C=(B/A)**
Personel Giderleri	14.033.963,00	15.866.145,18	113,06
S.G.K. Devlet Prim Giderleri	2.095.729,00	2.325.900,84	110,98
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	41.048.794,00	43.635.261,35	106,30
Faiz Giderleri	1.984.448,00	3.749.827,20	188,96
Cari Transferler	2.569.578,00	2.140.937,24	83,32
Sermaye Giderleri	21.021.457,00	15.560.737,63	74,02
Sermaye Transferleri	1.045.988,00	1.413.331,27	135,12
Borç Verme	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenekler	8.200.043,00	0,00	0,00
Bütçe Gider Toplamı	**92.000.000,00**	**84.692.140,69**	**92,06**

Buna göre Belediyenin 2019 yılında belirlenen Gider Bütçesi %92,06 oranında gerçekleşmiştir.

Tablo 5: 2019 Yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar			
Gelirin Türü	**2019 Yılı Gelir Bütçesi (A) (TL)**	**2019 Yılı Gelir Gerçekleşen (B) (TL)**	**Gerçekleşme Oranı % (C=B/A)**
Vergi Gelirleri	20.724.000,00	11.904.922,56	57,45
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	17.568.970,00	14.007.798,78	79,73
Alınan Bağış ve Yrd. İle Özel Gelirler	2.550.000,00	63.530,17	2,49
Diğer Gelirler	45.657.022,00	54.596.380,29	119,58
Sermaye Gelirleri	5.500.008,00	182.521,15	3,32
Alacaklardan Tahsilâtlar	0,00	0,00	0,00
Bütçe Gelirleri Toplamı	**92.000.000,00**	**80.755.152,95**	87,78
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Topl.	0,00	43.295,62	0,00
Net Bütçe Gelirleri Toplamı	**92.000.000,00**	**80.711.857,33**	**87,73**

Buna göre Belediyenin 2019 yılında belirlenen Gelir Bütçesinin gerçekleşme oranı %87,73 olmuştur.

Bilecik Belediyesinin ortak olduğu iki adet şirket vardır:

Bilecik Kayi Gida Tem.Tur.San.Ve Tic.A.Ş. (%100)

Aksa Bilecik Bolu Doğalgaz Dağitim A.Ş. (%1,76)

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

"Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur." denilmektedir.

www.balioglu.net

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanun'un 49 ve 80'inci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Mali rapor ve tablo kavramı, belirli bir dönemde bir kurumun mali yapısı ve yükümlülüklerine ilişkin muhasebe kayıtlarında yer alan mali bilgilerin, bir bütün olarak uygulanmakta olan mali raporlama sistemine uygun biçimde sunumunu ifade etmektedir. Mali rapor ve tabloların hazırlanmasından ve gerçeğe uygun ve doğru olarak sunulmasından kamu idarelerinin üst yönetimleri sorumludur. Mali raporlama ile genel olarak kaynakların dağıtımı, uygulanan mali politikaların etkileri ile ileriye yönelik politika oluşturulması ve karar verilmesinde, kamu idaresinin mali durumu, performansı ve nakit akışları hakkında kullanıcılara kapsamlı bilgi sağlanır. Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Mali raporlama kamu idarelerinin;

a) Kaynaklarının dağılımı ve kullanımını,

b) Faaliyetlerinin nasıl finanse edildiği ve nakit ihtiyacının nasıl karşılandığını,

c) Faaliyetlerini finanse edebilme ve sorumlulukları ile taahhütlerini yerine getirebilme yeteneğini,

ç) Mali durumunu ve mali durumundaki değişiklikleri,

d) Kendilerine sağlanan kaynakları bütçelerine uygun ve yasal şekilde kullanıp kullanmadıklarını,

e) Mali işlemlerinde saydam olup olmadıklarını ve hesap verilebilirliğini,

gösterir.

Mali raporlama, bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için; kamu idarelerinin varlıkları, yabancı kaynakları, öz kaynakları, gelirleri, giderleri ve nakit akışları hakkında bilgi verir. Kamu idarelerinin dönem içindeki faaliyetlerine ilişkin ayrıntılı bilgi sunmak amacıyla malî tablolarla birlikte açıklayıcı bilgiler de raporlanabilir. Mali raporlama kapsamında üretilen mali tabloların, kullanıcıların karşılaştırma yapabilmelerini mümkün kılmak için son üç dönemin verilerini de içermeleri ve herkes tarafından anlaşılmalarını sağlayacak şekilde, açıklamaları ile birlikte hazırlanmaları esastır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,

www.balioglu.net

- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle

sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040 - 3 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali

Kontrole İlişkin Usul ve Esasların "İç Kontrol Standartları" başlıklı 5'nci maddesinde; *"İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir."* hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hüküm gereği Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kamu İdarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve "Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği" adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlamıştır.

Kurumda 2009 yılında İç Kontrol Eylem Planı hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Bu Plan 2014 yılı Aralık ayında revize edilerek güncellenmiştir.

Tüm çalışanlar tarafından Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi imzalanmış olup Yazı İşleri Müdürlüğündeki dosyalarında saklanmaktadır.

www.balioglu.net

Kurumun misyonunun, vizyonunun, stratejik amaç ve hedeflerinin tüm personel tarafından bilinmesi yönünde kurumun misyon ve vizyonunun ne olduğu tanıtıcı levhalara yazılarak her birime asılmış, web sitesinde yayınlanmış, her birimden bir görevli bu konuda bilgilendirilmiştir.

Tüm birimlerde mali işlemlerin süreç akış şemaları hazırlanarak üst yöneticinin onayı ile yürürlüğe konulmuştur. Evrakları ve önemli belgeleri imzalamaya ve onaylamaya yetkili kişiler yazılı olarak belirlenerek ilgililere duyurulmuştur.

Bazı görevler için gerekli eğitim ihtiyacı belirlenerek İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğünce eğitim faaliyetleri planlanmaktadır.

Tüm harcama birimleri tarafından birim faaliyet raporları düzenlenmekte olup, birim faaliyet raporlarında yer alan bilgi ve açıklamaların doğruluk ve güvenirlikleri ile ilgili olarak birim müdürleri ve üst yönetici (Belediye Başkanı) tarafından güvence beyanı verilmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen standartların dışında, kurum tarafından iç kontrollere yönelik olarak belirlenmiş ilave politika ve prosedür bulunmamaktadır.

Mali hizmetler biriminde mali hizmetler uzmanı bulunmamaktadır.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda yer alan limitleri aşan tüm taahhüt evrakı ve sözleşme tasarıları (Tutarı bir milyon TL'yi aşan mal ve hizmet alımları ile tutarı üç milyon TL'yi aşan yapım işleri) ön mali kontrole tabi tutulmaktadır. İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda yer alan ve ön mali kontrole tabi mali karar ve işlemlerin dışında ön mali kontrole tabi karar ve işlem belirlenmemiştir. Ön mali kontrol görevini yürüten personel mali işlem sürecinde görev almamaktadır. (Örneğin; bu personel ihale komisyonlarında yer almamaktadır.)

Kurumda iç denetçi bulunmaktadır. 2019 yılı İç Denetim Programı Üst Yönetici tarafından onaylanarak İç Denetim Koordinasyon Kurulu'na gönderilmiştir. İç Denetim Raporları ile üzerlerinde yapılmış işlemlerin tamamı İç Denetim Koordinasyon Kurulu'na gönderilmektedir. İç denetçi tarafından kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından gerekli incelemeler yapılmak suretiyle önerilerde bulunulmaktadır. İç denetim birimi tarafından harcama sonrası yasal uygunluk denetimi yapılmaktadır. İç Denetim birimi tarafından İç Denetim planı ve İç Denetim programı çerçevesinde sistem denetimi yapılarak önerilerde bulunulmaktadır. Kurumun hedeflerine ulaşmasını engelleyebilecek riskleri belirleyebilme, analiz edip sınıflandırma yönünde Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından çalışma yapılmıştır. İç Denetim Birimi tarafından ayrı bir çalışma yapılmamıştır. İç Denetim birimi faaliyetleri, İç Denetim Faaliyet Raporunda Üst Yöneticiye sunulmaktadır.

İç Denetim Birim Yönergesi mevcuttur. İç Denetim Birim Yönergesi, İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından hazırlanan Kamu İç Denetim Birim Yönergesine uygun olarak hazırlanmıştır. İç Denetim Birim Yönergesinin 35 ve 36 ncı maddelerinde iç denetçiler tarafından yürütülecek danışmanlık vb. görevler genel olarak düzenlenmiş olup, nitelik ve sürelerde detaylandırma yapılmamıştır. İç Denetim Yönergesinin 20 nci maddesinde Risk Değerlendirmesi çalışmaları düzenlenmiştir. Belirtilen hususlar Kamu İç Denetim Risk Rehberine uygundur. İç denetim safhalarında tespit edilen önemli riskler ile kontrol ve yönetim sorunları Üst Yöneticiye İç Denetim raporlarında sunulmaktadır.

Kurum'un, iç kontrol sistemine ilişkin yürüttüğü faaliyetler ve ulaştığı sonuçlar değerlendirildiğinde; üst yönetim ve çalışanların iç kontrol sistemi ve işleyişine ilişkin pozitif ve destekleyici tavırları bulunmakta, görev, yetki ve sorumlulukların açık şekilde belirlenmiş olması, yetki devirlerinin uygulama yöntemlerinin bilinirliği kontrol faaliyetlerine yönelik uygun bir yönetim çerçevesi sağlamakta, ön mali kontrol uygulanmakta ve iç kontrol sistemine

www.balioglu.net

ilişkin mevzuatla getirilen zorunluluklar büyük ölçüde yerine getiriliyor olmakla birlikte, iç kontrol sisteminin yerleşmesi ve tam etkinliğinin sağlanması için geliştirilmesi gereken alanlar olduğu ve çalışmaların devam etmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bilecik Belediyesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmaz Kayıt İşlemlerinin Tamamlanmaması

Belediyede, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te belirtilen taşınmazların tespit, numaralandırma, dosyalama, cins tashihi ve yeniden değerleme işlemlerinin tamamlanmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 1 ve 2'nci maddelerinde, Yönetmelik'in amaç ve kapsamı tanımlanmış; genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı ve Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydının ve icmal cetvellerinin düzenlenmesinin bu Yönetmelik'te belirtilen usul ve esaslara göre yapılacağı kayıt altına alınmıştır. Yönetmelik'in 5'inci maddesinde de kayıt ve kontrol işlemleri tanımlanmış, taşınmazların hangi değerle kayıtlara alınacağı ifade edilmiş ve değer güncellenmesinin ise Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yapılacağı belirtilmiştir.

Ayrıca, söz konusu Yönetmelik'in 8'inci maddesinde belirtilen şekliyle taşınmazların numaralandırılması, 9'uncu maddede belirtilen şekliyle de dosyalanması gerekmektedir. Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde ise taşınmazların cins tahsislerinin yapılması işlemleri düzenlenmiştir. Dolayısıyla fiili durumun tespiti amacıyla cins tashihi işlemlerinin de yapılması

gerekmektedir.

Yönetmelik'te belirtilen şekliyle kayıt işlemleri yapılırken kullanılacak kayıt formlarının örnekleri de mevzuat ekinde yer almış ve geçici 1'inci maddede ise tüm bu taşınmaz kayıt işlemlerinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanması gerektiği ifade edilmiştir.

Netice olarak, taşınmaz tapu bilgilerinin temin edilerek İdarenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımındaki taşınmazların fiili envanterin yapılması, ilk girişlerin emlak değeri üzerinden yapılarak maliyet bedeli ve rayiç bedel çalışmasından sonra yeniden değerleme yapılması, her bir taşınmaz için numaralandırma, dosyalama ve cins tashihi işlemleri ile taşınmaz kayıt işlemlerinin gerçekleştirilmesi, taşınmaz icmal cetvellerinin konsolide edilmesi, bütün işlemlerin Yönetmelik'te belirtilen tarih itibariyle tamamlaması ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği taşınmazların son haliyle mali tablolarda yer alan ilgili hesaplarda gösterilmesi gerekmektedir.

İdarenin 2019 yılı taşınmaz işlemlerinin incelenmesi neticesinde aşağıda belirtilen hususlar tespit edilmiştir:

www.balioglu.net

-Tapuda Bilecik Belediyesi adına kayıtlı 1084 adet taşınmaz bulunmaktadır. Emlak ve İstimlak Müdürlüğü tarafından kaydı tutulan taşınmaz sayısı ise 1205 adettir. Aradaki fark ise Belediye tarafından bazı taşınmazların cins tashihlerinin yapılmamasından kaynaklanmaktadır. Örneğin bir taşınmaz tapu kaydında arsa olarak gözüküyor olmasına karşın Belediye tarafından o taşınmaz üzerinde bina yapılmış ve bu bina bağımsız bölümlere ayrılmış ve her bağımsız bölüm için ayrı bir beyan girilmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla cins tashihi yapılmadığından tapuda tek kayıt varken Belediyede birden fazla kayıt olabilmektedir.

Belediyede beyanı girilmiş bu 1205 adet taşınmazın emlak değeri 174.184.000 TL iken yılsonu bilançosunda taşınmazların değeri 250 Arazi ve Arsalar Hesabı 55.681.648 TL, 252 Binalar Hesabı 40.925.000 TL olmak üzere toplamda 96.606.648 TL'dir. Aradaki fark 77.577.352 TL olup mali tabloda 250 ve 252 nolu hesapların bu tutarda hatalı yer almasına yol açmıştır.

Kamu idaresi tarafından; otogar ve etrafındaki yapılar gibi çok eski yıllarda inşaat ruhsatına tabi olmaksızın yapılan ve günümüzde de bu alanlar için inşaat ruhsatı ve yapı kullanma ruhsatı düzenlenmesi teknik olarak mümkün olmayan bu yapıların, cins değişikliği ile bağımsız birimlere ayrılmasının mümkün olmadığı, bunun yanında belediyenin hüküm ve tasarrufu altında bulunan fakat ilgili kanunlar gereği mülkiyeti terkin edilerek tescil harici olan

(park, yeşil alan, çocuk oyun alanı, otopark, yol... vb.) alanlarda mülkiyete konu olamayacağından bu alanlarda da cins değişikliği yapılarak bağımsız birim oluşturulamadığı ifade edilerek, cins değişikliğine konu olamayacak alanlar haricinde Belediyenin mülkiyetinde ve cins tahsisine uygun olan taşınmazlara ait cins tahsis işlemlerinin tamamlanarak tapu sicil kaydındaki ve belediye adına kayıtlı taşınmazların karşılaştırması yapılacak olup, konuyla ilgili Emlak ve İstimlak Müdürlüğünün çalışma başlattığı belirtilmiştir.

Ayrıca taşınmazların rayiç bedelleri ve yeniden değerleme oranı uygulanarak güncelleneceği, mali tablolar (bilanço)'daki 250 ve 252 hesapların Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmelik'ine göre düzeltileceği, bununla ilgili Mali Hizmetler Müdürlüğü ve Emlak İstimlak Müdürlüğünün koordineli çalışarak Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına ilişkin Yönetmelik'in 1, 2, 5, 9 ve 10'uncu maddelerine göre bulguda belirtilen hususların yerine getirileceği ifade edilmiştir.

Ancak ifade edilen kayıt işlemlerinin henüz tamamlanmaması nedeniyle, 2019 yılı mali tablolarındaki Maddi Duran Varlık Hesaplarında 77.577.352 TL hataya sebebiyet verilmiştir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Belediyece Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

Yapılan incelemede, Belediyece diğer kamu idarelerinden tahsisli olarak kullanılan taşınmazların, muhasebe kayıtlarına alınmadığı görülmüştür.

2018 Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında, Belediyenin tahsisli olarak kullandığı taşınmazlar için Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereği yapacağı kayıtlarda kullanacağı hesaplar 250.03, 251.03 ve 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesapları ile 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde taşınmazların yönetimi ve kontrolü için, idarelerce tahsisli kullanılan ve tahsis edilen taşınmazlarla ilgili farklı bir kayıt düzeni bulunmakta ve bu şekilde kullanılan taşınmazlarla ilgili yapılacak kayıtların buna uygun olarak tutulması gerekmektedir.

Kamu idaresi tarafından, tahsisli olarak kullanılan taşınmazların ilgili hesaplara kayıtlarının yapılacağı belirtilse de 2019 yılsonu itibariyle söz konusu tahsisli kullanılan taşınmazlar henüz kayıtlara alınmamıştır.

Bu nedenle Belediyenin tahsisli olarak kullandığı rayiç değeri 293.632.000,00 TL olan

27 adet taşınmazın muhasebe kayıtları yapılmadığından Belediyenin bilançosunda hiç görünmemektedir. Sonuç olarak yukarıda belirtilen hesaplar Belediyenin taşınmazlarına ilişkin gerçek durumu yansıtmamaktadır.

BULGU 3: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının Mevcut Durumu Yansıtmaması

Kurum muhasebe kayıtları ve mali tablolarının incelenmesinde, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının mevcut durumu yansıtmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabı" başlıklı 204'üncü maddesinde;

"*Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır."*

205'inci maddesinde; *Tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilir.* denilmektedir.

Mevzuat hükümleri uyarınca, yapımı devam eden maddi duran varlıklar için yapılan harcamaların 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilmesi, geçici kabulü yapılan yapım işlerine ilişkin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında yer alan tutarların ise ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılması gerekmektedir.

Fen İşleri Müdürlüğü ve Mali Hizmetler Müdürlüğü'nden alınan bilgilere göre, 2019 yılı içerisinde, ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen toplam 11.048.083,70 TL tutarında yapım işinin geçici kabulünün yapıldığı görülmektedir. Ancak 258 Yapılmakta olan yatırımlar hesabına yılı içerisinde ve yılsonunda herhangi bir alacak kaydı yapılmadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında yer alan tutar, mevcut durumu yansıtmamaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, yapımı devam eden maddi duran varlıklar için yapılan harcamaların 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilmesi, bu işlerin geçici kabulü yapıldığında ise, bu tutarların 258 no'lu hesaptan çıkarılarak ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 6: 2019 Yılında Geçici Kabulü Yapılan İşler			
Sıra No	**İşin Adı**	**Geçici Kabul Tarihi**	**Ödenen Tutar (TL)**
1	Bilecik Merkezde 2 farklı alanda Hafriyat yapılması, hafriyatı yapılan toprağın serilmesi ve yayılması, sıkıştırılması, şevlendirilmesi	11.01.2019	1.069.846,98
2	Bilecik (Merkez), İstasyon Mah Mahalle Konağı yapım işi	28.05.2019	1.033.535,89
3	Bilecik (Merkez), Muhtelif cadde ve sokaklarda sıcak asfalt kaplama ve prefabrik beton parke ve bordür taşı döşenmesi yapım işi	29.07.2019	8.944.700,83
		Toplam	**11.048.083,70**

BULGU 4: İller Bankası Sermaye Tutarı İle Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması

İller Bankası Anonim Şirketi tarafından Bilecik Belediyesi adına kesilen sermaye payı tutarı ile belediyenin 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında kayıtlı tutarın uyuşmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

6107 sayılı İller Bankası A.Ş. Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesinin 1 inci fıkrasına göre il özel idareleri ve belediyeler bankanın ortaklarıdırlar. 3'üncü fıkranın (a) bendinde de, Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından her ay dağıtılacak vergi gelirleri paylarının yüzde iki oranında kesilecek miktarının Bankanın sermayesine ekleneceği belirtilmektedir.

Buna göre, belediye ve özel idarelerin ortağı olduğu İller Bankası A.Ş. ödenmiş sermayesine eklenecek kaynaklar arasında il özel idareleri ve belediyelere genel bütçe vergi gelirlerinden verilen aylık paylarından yüzde 2 oranında yapılacak kesinti de yer almaktadır. Bu kesintiler il özel idareleri ve belediyelerin İller Bankası A.Ş.'deki sermaye paylarını ifade etmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 178'inci maddesinde, kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kuruluşlara ikrazen verilen ve mahsup edilen tutarların izlenmesi için 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan sermayeler Hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Bilecik Belediyesinin İller Bankası A.Ş. sisteminde 2007 ile 2019 yılları için sermaye payı olarak kesilen tutar 7.117.748,48 TL olarak görülmektedir. Yapılan muhasebe kayıtları incelendiğinde 240 nolu hesabın 2018 yılından itibaren kullanılmaya başlandığı ve bu yıllara

ilişkin olarak 1.906.531,74 TL'lik kayıt yapılmıştır. Ancak 2017 ve öncesine ilişkin olarak sermaye payı olarak İller Bankası A.Ş. tarafından ayrılan payın 5.211.216,74 TL olduğu ve 240 nolu hesaba alınmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla bilançoda 240 nolu hesap 5.211.216,74 TL kadar eksik olmaktadır.

BULGU 5: Belediyenin Şirketindeki Sermaye Tutarı ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyuşmaması

Yapılan incelemede, Bilecik Belediyesinin ortak olduğu şirketlerdeki sermaye tutarı ile 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının uyuşmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı başlıklı 181'inci maddesine göre mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zarar ile bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

www.balioglu.net

Aynı Yönetmelik'in 182'nci maddesinde;

''Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir…" denilmektedir.

241 No'lu Hesabın işleyişi ise adı geçen Yönetmelik'in 183'üncü maddesinde açıklanmıştır.

Belediyenin *"Bilecik Kayı Gıda Temizlik Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş."* adında bir adet şirketi bulunmaktadır. Bu şirket 07.06.2016 tarih ve 39 sayılı meclis kararı ile Belediyeye hibe edilmiştir. Şirket hibe alındığında sermaye değeri 50.000 TL'dir. 07.03.2017 tarih ve 24 sayılı meclis kararı ile de 1.000.000 TL sermaye artırımında bulunulmuştur. Nihai olarak Belediyenin bu şirketteki sermaye payı 1.050.000 TL'dir.

Ayrıca Belediye, Bilecik-Bolu Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.'ye %1,76 oranında ortak olduğu, bu ortaklığın sermaye payının 316.800 TL olduğu görülmüştür.

Dolayısıyla 241 nolu hesapta Belediye şirketine yatırılan sermaye (1.050.000 TL) ile Bilecik-Bolu Doğal Gaz Dağıtım A.Ş.'ndeki ortaklık payı (316.800 TL) toplamı olan 1.366.800 TL'nin kayıtlı olması gerekmektedir. Ancak bilançoda bu hesap 904.300 TL olarak görülmekte olup (1.366.800-904.300)= 462.500 TL eksik ve hatalı kayıt söz konusudur.

BULGU 6: Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının Kullanılmaması

Kurum tarafından verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin 226 Verilen depozito ve teminatlar hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 226 Verilen depozito ve teminatlar hesabının işleyişini düzenleyen168'inci maddesinde;

"Verilen depozito ve teminatlar hesabı, kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen Yönetmelik hükümlerine göre, kurum tarafından verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin bir yıldan kısa süreli olanların 126 Verilen depozito ve teminatlar hesabına, bir yıldan uzun süreli olanların 226 Verilen depozito ve teminatlar hesabına borç kaydedilmek suretiyle izlenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde kurum tarafından 2019 yılı içerisinde Osmangazi Elektrik A.Ş ve AKSA A.Ş.doğalgaz dağıtım şirketine ödenen güvence bedellerinin, 226 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabına kaydedilmediği, doğrudan giderleştirildiği görülmüştür. 226 no'lu hesabın hiç kullanılmadığı dikkate alındığında, kurum tarafından daha önceki yıllarda verilmiş olan depozito ve teminat niteliğindeki ödemelerin de ilgili hesaplara kaydedilmediği anlaşılmaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, kurum tarafından gerek 2019 yılında, gerekse önceki yıllarda verilen depozito ve teminat niteliğindeki ödemelerin tespit edilerek, 226 Verilen depozito ve teminatlar hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Tablo 7: 2019 Yılında Verilen Depozito ve Teminatlar		
Verildiği Tarih	**Verilen Kurum**	**Tutar (TL)**
29.4.2019	AKSA A.Ş. (Doğalgaz)	2.121,00
24.5.2019	Osmangazi Elektrik A.Ş.	3.618,51
12.6.2019	Osmangazi Elektrik A.Ş.	1.286,64
	Toplam	**7.026,15**

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

Kurum tarafından kiraya verilen duran varlıkların ilgili hesaplarda izlenmediği, dolayısıyla mali tablolarda bu hesapların yer almadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "990 Kiraya verilen duran varlıklar hesabı" başlıklı 475'inci maddesinde; bu hesabın kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı,

"Hesabın işleyişi" başlıklı 476'ncı maddesinde; kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden 990 Kiraya verilen duran varlıklar hesabına borç, 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği, kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenlerin kayıtlı değerleri üzerinden 990 no'lu hesaba alacak, 999 no'lu hesaba borç kaydedileceği, belirtilmiştir.

Diğer taraftan Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün "Taşınmazlara İlişkin İşlemler" konulu 26.11.2014 tarihli ve 90192509-210.05.02-13278 Sayılı Genel Yazısı çerçevesinde, toplam kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilecektir.

993 kodlu hesap Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer almasa da Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nda bulunmaktadır. Dolayısıyla detaylı hesap planında yer alan ilgili hesabın İdarelerce, kira gelirlerinin yıllara göre takibi açısından kullanılması gerekmektedir.

Söz konusu nazım hesapların kullanılmaması nedeniyle kiraya verilen taşınmazlar

www.balioglu.net

kayıtlı değerleri ile muhasebe kayıtlarında izlenememiş, mali tablolarda yer almamış, gelecekte elde edilecek kira gelirlerinin tutarı mali tablolara yansımamıştır.

Yukarıda belirtilen hükümler ve açıklamalar uyarınca, Kurum tarafından kiraya verilen taşınmazların izlenmesi için 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ile 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının kullanılması gerekmektedir.

BULGU 2: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması Katkı Payının İlgili İdareye Aktarılmaması

Kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kesilen Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması Katkı Payının ilgili idareye aktarılmadığı görülmüştür.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun *"Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı"* başlıklı 12'nci maddesinin beşinci fıkrasında;

"(Değişik altıncı fıkra : 4/2/2009-5835/1 md.) Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir."

8'inci fıkrasında;

(Ek fıkra: 28/12/2006-5571/22 md.*) Yukarıdaki hükümlere göre, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir."*

Denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz

www.balioglu.net

Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payının tahakkuk ettirilmesi ve Belediyece emlak vergisi ile birlikte tahsil edilmesi gerekmekte olup; tahsil olunan miktarların tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar İl Özel İdaresi'ne bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenmesi gerekmektedir.

Daha önceki yıllarda aktarılmayan katkı payları 2020 yılı içerisinde İl Özel İdaresi'ne aktarılmaya başlanılmıştır. Böylece mevzuat hükümlerinin gerekleri yerine getirilmekle birlikte, 2019 yılı sonu itibariyle kurum mali tablolarında İl Özel İdaresi'ne aktarılmayan 1.840.386,30 TL katkı payı yer almıştır.

BULGU 3: Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Usul ve Esaslara Uyulmaması

Belediye tarafından gerçekleştirilen taşıt kiralama ihalesinin incelenmesi neticesinde; ihale kapsamında %100 yabancı menşeli araç kiralandığı, bazı araçlar için kasko değerinin %2'sinin üzerinde olan fiyat tekliflerinin kabul edilerek ihalenin sonuçlandırıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Belediye tarafından 13.12.2019 tarihinde taşıt kiralama ihalesi yapıldığı ve yüklenici ile 26.12.2019 tarihinde sözleşme imzalandığı görülmüştür. Söz konusu ihale ve uygulamada yapılan hatalar aşağıda maddeler halinde anlatılacaktır.

A) Kiralanan Bir Aracın Yabancı Menşeli Olması

237 sayılı Taşıt Kanunu'nun 12'nci maddesinde hizmet alımı suretiyle edinilecek taşıtların cinsi, adedi, yaşı, hangi hizmetlerde kullanılacağı, kaynağı, yabancı menşeli olup olmayacağı ve diğer hususlar için gerekli esas ve usûllerin Bakanlar Kurulu'nca saptanacağı belirtilmiş, bu maddeye dayanılarak 2006/10193 sayılı BKK ile "Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller" yürürlüğe konulmuştur.

Bu Usul ve Esaslar'ın "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde yabancı menşeli taşıtın Kanun'un 10'uncu maddesinin beşinci fıkrası uyarınca yerli muhteva oranı % 50'nin altında kalan taşıtları ifade ettiği, "Genel Esaslar" başlıklı 6'ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, hizmet alımı suretiyle yabancı menşeli binek ve station-wagon cinsi taşıt edinilmesinin, Kanun'un 10'uncu maddesinin beşinci fıkrasında öngörülen makam ve hizmetler ile sınırlı olacağı, aynı fıkranın (c) bendinde, bazı istisnalar dışında binek ve station-wagon cinsi taşıtların motor hacminin 1600 cc'yi geçmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

237 sayılı Kanun'un "Taşıt Verilecekler" başlıklı 4'üncü maddesinde emirlerine ve zatlarına binek otomobil verilenler (1) sayılı cetvelde, makam hizmetlerine tahsis edilen taşıtlar (2) sayılı cetvelde gösterilmiştir. Belediyeler söz konusu cetvellerde yer almadığından hizmet alımı suretiyle taşıt edinilmesinde, yukarıda yer verilen Usul ve Esaslarda belirtilen kısıtlamalara tabi olacağı mevzuat gereğidir.

Belediye tarafından 9 adet araç için ihaleye çıkılmış, araçlardan bir tanesi binek olacağı belirtilmiş ve ihaleyi kazanan firma tarafından binek olarak teklif edilen araç 2018 model Mercedes-Benz marka araç olduğu ve %100 yabancı menşeli olduğu halde kabul edilerek kullanılmaya başlanılmıştır.

Konunun Belediyeye bildirilmesinden sonra Belediye tarafından, aracın yabancı menşeli olduğu bu nedenle sehven mevzuata aykırı bir kabul işlemi yapıldığı, binek araç için ekte yer alan teklif cetvelinde de belirtilen 2.350,00 TL aylık kiralama bedeli 3 aylık toplam 7.050,00 TL kiralama bedelinin firmadan rücu edilmesi yönünde işlemler başlatıldığı belirtilerek söz konusu durumun düzeltileceği ifade edilmiştir.

Kurumun mevzuata aykırı şekilde yerli olmayan araç kiralaması mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

www.balioglu.net

B) Araç kasko değerinin %2'sinin üzerinde araç kiralama işlemi yapılması

Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usullerde 02.10.2014 tarihinde değişikliğe gidilmiş ve kiralanacak araçlarda kasko değerinin %2'sinin geçilmeyeceğine ilişkin hüküm Esas ve Usuller'e eklenmiştir.

3 Ay Süreli Sürücüsüz Toplam 9 Adet Araç Kiralama Hizmet Alım İşi (İKN:660243)'nin Teknik Şartnamesi'nin Genel Hükümler başlıklı 7'nci maddesinde aynen;

"...

7.2- 237 Sayılı Taşıt Kanunu, 17.03.2006 tarih ve 2006/10193 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 02.10.2014 tarih ve 29137 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen araç tipleri ilgili kararlarda belirtilen şartlarda olacaktır. İlgi Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen araçlar için (Binek, Station-Vagon, arazi binek, kaptı kaçtı, panel ve pick-up tipi) Teklif Edilen Aylık Kiralama Bedeli (KDV hariç, her türlü bakım-onarım, sigorta ve benzeri giderler dahil) harcama talimatının verildiği yılın Ocak ayı itibariyle Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik

Şirketleri Birliği tarafından yayınlanan Motorlu Kara Taşıtları Kasko Değer Listesinde yer alan Kasko Sigorta Değerinin %2'sini aşmayacaktır." denilmektedir.

Yapılan incelemelerde 3 tip araç alındığı görülmüş olup bunlar;

-Tip 1 Binek Araç Minimum 2013 Model (1Adet)

-Tip 2 Çift Kabin Açık Kasalı Kamyonet Minimum 2013 Model (6Adet)

-Tip 3 Camlı Cift Sıra Koltuklu Kamyonet Minimum 2013 Model (2Adet)

Bu araçlardan *"çift kabin açık kasalı kamyonet"* ile *"camlı cift sıra koltuklu kamyonet"* olarak belirtilen araçlar kapsamında teslim alınan araçlara ilişkin tabloya aşağıda yer verilmiştir.

Tablo 8: 2019 Yılında Kiralanan Araçların Kasko Değerleri ile Kasko Değerinin %2'si ve Teklif Edilen Tutarlar

Sıra No	Marka	Cinsi	Ticari Adı	Model Yılı	Motor Hacmi	Kasko Değeri (TL)	Kasko Değerinin %2'si (TL)	Teklif Edilen/Ödenecek Aylık Tutar (TL)
1	Nissan	Kamyonet (Pick-Up)	Navara 4*4 Tekna M/T	2017	2298	157.686	3.153,72	11.833,33
2	Renault	Kamyonet (BA Kamyonet)	Yeni Master L2 3.5T	2016	2299	87.869	1.757,38	11.833,33
3	Renault	Kamyonet (BB Van)	Kangoo	2016	1461	77.132	1.542,64	8.350,00
4	Renault	Kamyonet (BB Van)	Kangoo	2016	1461	77.132	1.542,64	8.350,00
5	Renault	Kamyonet (BA Kamyonet)	Yeni Master L2 3.5T	2016	2299	87.869	1.757,38	11.833,33
6	Renault	Kamyonet (BB Van)	Kangoo	2016	1461	77.132	1.542,64	11.833,33
7	Mitsubishi	Kamyonet (BA Kamyon)	Mitsubishi L200	2014	2477	74.171	1.483,42	11.833,33
8	Isuzu	Kamyonet (BE Pick-Up)	D-MAx	2017	2499	138.007	2.760,14	11.833,33

Not: Kasko Değerleri 04.04.2020 tarihinde Türkiye Sigorta Reüsürans Emeklilik Şirketleri Birliği internet sitesinden alınan verilerdir.

Tabloda alınan araçların modeli, kasko değeri, teklif edilen birim fiyat ve kasko değerinin %2'sine yer verilmiştir. Hem yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri hem de yapılan ihalenin teknik şartnamesinde verilecek tekliflerin kasko değerinin %2'sini geçmeyeceği açıkça ifade edilmesine rağmen verilen teklif kabul edilerek bu tutarlar üzerinden sözleşme imzalanarak araçlar kullanılmaya başlanmıştır. Ayrıca teknik şartnamede "Camlı Cift Sıra

www.balioglu.net

Koltuklu Kamyonet" için 2 adet belirtilmesine rağmen yüklenici tarafından 3 adet bu nitelikte (Renault Kangoo) araç teslim edildiği ve Belediye tarafından kabul edilerek kullanılmaya başlandığı tespit edilmiştir.

Belediye ile yapılan görüşmede Belediye tarafından, Çift Kabin Açık Kasalı Kamyonet için teklif edilen birim fiyat 5.916,67 TL/Adet, Camlı Çift Sıra Koltuklu Kamyonet için ise 12.525,00 TL/Adet olduğundan kamu zararı oluşturmadığı ve bu aracın kamyonet vasfına sahip olduğu görüldüğünden Belediye tarafından kabul edildiği, ihaleden sonra İhale Komisyonunca yapılan değerlendirmede; "Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller 'in "Genel Esaslar" başlıklı 6. Maddesinde yapılmış olan 25.12.2014 tarihli değişiklik ile "fiilen arazi üzerinde çalışan arazi binek ve pick-uplar hariç" olmak üzere araç kiralama bedelinin, kasko bedelinin %2'sini geçemeyeceği hususu düzenlendiğini ve bu düzenlemeyle fiilen arazi üzerinde çalışan arazi binek ve pick-up araçların aylık kiralama bedelinin kasko değerinin %2'sini geçebileceği ifade edilerek Belediyenin buna göre iş ve işlemleri yürüttüğünü belirtmişlerdir.

www.balioglu.net

Tablo 9: İhaleyi Kazanan Firma Tarafından Teklif Edilen Tutarlar

Sıra No	Araçlar	Ay	Adet	Aylık Fiyat (TL)	Toplam (TL)
1	Binek Araç	3	1	7.050	7.050
2	Çift Kabin Kamyonet	3	6	35.500	213.000
3	Hafif Ticari Araç	3	2	25.050	50.100
				Genel Toplam	270.150

Söz konusu tabloda aylık olarak belirtilen tutarlar bir aracın üç aylık bedelidir. Toplam satırındaki toplam tutara ancak bu hesaplama ile ulaşılmaktadır. Bu durumda 1 adet Çift Kabin Kamyonetin (Çift Kabin Açık Kasalı Kamyonet) aylık kira bedeli 11.833,33 TL, 1 adet hafif ticari aracın (Camlı Çift Sıra Koltuklu Kamyonet) aylık kira bedeli ise 8.350 TL'dir. İddia edildiği gibi sırasıyla Çift Kabin Açık Kasalı Kamyonet 5.916,67 TL, Camlı Çift Sıra Koltuklu Kamyonet 12.525,00 TL değildir.

"Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller'ın "Genel Esaslar" başlıklı 6'ıncı maddesinde 25.12.2014 tarihli Resmi Gazete'de yapılan değişiklik ile fiilen arazi üzerinde çalışan arazi binek ve pick-up araçların aylık kiralama bedelinin kasko değerinin %2'sini geçebileceği iddiasıyla ilgili olarak; mevzuatta yapılan söz konusu değişiklik ile fiilen arazi üzerinde çalışan araçların aylık kira bedelinin aracın kasko bedelinin %2'sini aşabilmesi mümkün hale gelse de bu, aylık kira bedeli için bir üst sınır olmadığı anlamına da gelmemektedir. Yukarıda yer verilen tabloda kiralanan araçların, kasko değerleri ile kasko

değerinin %2'si ve teklif edilen tutarlara ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Tablo dikkatle incelendiğinde teklif edilen tutarların aylık kira bedelinin kasko değerinin %2'sinin oldukça üzerinde olduğu görülecektir. Örneğin kasko bedeli 74.171 TL olan 2014 model Mitsubishi Kamyonet için aylık teklif edilen kira bedeli 11.833,33 TL'dir. Aracın kasko değerinin %2'si ise 1.483,42'dir. Aylık teklif edilen değer kasko değerinin %15,95'ine tekabül etmektedir. Bu kira bedeli ile kiralanan aracın 6 aylık kira bedeli neredeyse aracın toplam değerine denk gelmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, araç kasko değerinin %2'sinin üzerinde araç kiralaması yapılması mevzuata aykırı olmaktadır.

BULGU 4: Kesinleşen Sayıştay İlamlarının Yerine Getirilmemesi

Kişilerden Alacaklar Hesabında kayıtlı bulunan Sayıştay ilamlarının tahsilatlarının takip ve tahsilinin sağlanmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun Sayıştay İlamlarının İnfazı başlıklı 53'üncü maddesinde *"Sayıştay ilamları kesinleştikten sonra doksan gün içerisinde yerine getirilir. İlam hükümlerinin yerine getirilmesinden, ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticileri sorumludur."* hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, Sayıştay ilâmları kesinleştikten sonra Sayıştay Kanunu'nun 53'üncü maddesi gereğince yerine getirilir. İlamların yerine getirilmesini izlemekten, ilamların gönderildiği idarelerin en üst amiri sorumludur.

Yapılan incelemede, 2019 yılı itibariyle bazı Sayıştay ilamlarının tahsilatının henüz yapılmadığı görülmüştür. Bunun yanında 2020 yılında bu Sayıştay ilamlarının bir kısmının tahsilinin sağlandığı anlaşılmaktadır. Kalan ilamların tahsilinin sağlanmaması zaman aşımı riski taşımakta olup belirtilen mevzuat hükümleri gereğince ilamların tahsilatının sağlanması gerekmektedir.

Tablo 10: Kesinleşen ve Tahsil Edilmesi Gereken Sayıştay İlamları (TL)

Sayıştay İlamının Yılı ve No'su	Tutar
2004/764	2.398,59
2008/44	11.834,95
Toplam	**14.233,54**

BULGU 5: Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkların % 100 Amortismana Tabi Tutulmaması

294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının (-) birbirine eşit olmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmelik'inin "294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı" ile ilgili 224'üncü maddesinin "Hesabın Niteliği" başlıklı 224'üncü maddesinde;

"Bu hesap, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

Muhasebat Genel Müdürlüğü Amortisman ve Tükenme Payları Genel Tebliği'nin (Sıra No: 47) "Amortisman ve Tükenme Payı Süre ve Oranları" başlıklı 6'ncı maddesinin yedinci fıkrasında;

"Çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren amortismana tabi maddi duran varlıklardan 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin, amortismana tabi tutulmamış kısmının tamamı amortismana tabi tutulur."

Denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre maddi duran varlıklardan 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenmesine karar verilenlerin, amortismana tabi tutulmamış kısmının tamamının amortismana tabi tutulması gerekmekte olup, bu nedenle de 2019 mali tablolarında 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı tutarı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı tutarının birbirine eşit olması gerekmektedir.

Kurumun yılsonu itibariyle mali tablolarında 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıkları Hesabının 121.642,90 TL ve 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının 116.442,90 TL olduğu görülmüştür. 294 hesabında yer alan varlıklar için % 100 amortisman ayrılması gerekirken bu yapılmadığından, mali tablolar aradaki fark kadar (121.642,90-116.442,90)=5.200,00 TL hatalı olmuştur.

www.balioglu.net

BULGU 6: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Kurum tarafından, belediye ve mücavir alan içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik; elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamıştır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ilaveten geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, Kurum tarafından telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Bulgu yapıldı. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bulgu 1.
Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Bulgu yapıldı. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bulgu 6.
Belediye Taşınmazlarının Özel Kişilere Tahsis Edilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İşçi İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullandırılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Belediye Başkan Yardımcısı tarafından tüm birimlere yazı yazılarak işçi izinlerinin kanuna uygun şekilde kullandırılması talep edilmiş ve bu yönde çalışmalar başlatılmıştır.

www.balioglu.net